

קדושין ה'

עניין: סניגור יעשה קטיגור

בני יששכר מאמרי חדש ניסן – מאמר ב'

קיי"ל אין קטיגור נעשה סניגור, על כן אין משמשין בבגדי זהב מבפנים ואין תוקעין בשופר של פרה [ר"ה כו.], והנה בכאן קח לך עגל בן בקר לחטאת (לכפר על מעשה וכו') אדרבא נעשה סניגור, ונראה לפרש עפ"י מה שאמרו בגמרא [קידושין ה.]. (כיון דמקשינן יציאה להויה) תהא אשה מתגרשת בכסף, ומשנינן יאמרו כסף מכניס כסף מוציא אין סניגור נעשה קטיגור, ומקשינן אם כן שטר נמי, ומשנינן מילי דהאי שטרא לחוד ומילי דהאי שטרא לחוד, ובזה יתבאר לך הכתוב, הגם שאין קטיגור נעשה סניגור אעפ"כ זה הדבר אשר צוה י"י תעשו, שתאמרו בדיבור שאתם עושים את אשר צוה י"י, והתם אמרו אלה אלהיך וכו' [שמות לב ח.], וממילא מילי דהאי לחוד ומילי דהאי לחוד, והבן.

והנה בכאן נמי קשה עפ"י מה שאמרו רז"ל משכו וקחו לכם צאן משכו ידיכם מעבודה זרה, שהיו עובדין לעבודה זרה של מצרים מזל טלה, וקחו לכם צאן למצוה [שמו"ר פט"ז ב.], וקשה הלא אין קטיגור נעשה סניגור, אבל מבואר הוא בפסוק ואמרתם זבח פסח הוא לי"י [שמות יב כו.], ומילין דהאי לחוד ומילין דהאי לחוד, וזהו הרמוז בכאן בציווי ג"כ, פסח הוא לי"י, ומפרש רש"י פסח נקרא הקרבן, ומזרז הכתוב, הקרבן הזה עשו לשם שמים כי אין קטיגור נעשה סניגור, הבן הדבר,

כסא דוד לחיד"א דרוש י"ז

איכו השתא מצאה החקירה מקום לנוח דהיכי אמרינן דתקנת לה"ר בתלמוד תורה והלא הלשון זה עצמו הוא הקטיגור וגם בחוץ הקטיגור עצמו אינו נעשה סניגור דשאני בגדי זהב בחוץ שהוא מין הקטיגור אבל הקטיגור עצמו אסור בכל מקום כמ"ש התוספו' שהרגו בידו וכמשו"ל בלולב הגזול. ואפשר לתרץ בשני פנים זה ראשון במ"ש הרב גור אריה פ' שמיני על פ' קח לך עגל ופירש"י על מעשה העגל והק' הרא"ם דאין קטיגור וכו' ותירץ הרב הנו' בשב' לכפר העון עצמו שרי ומ"ש אין קטיגור נעשה סניגור הוא כשהו' בא לענין אחר אז יהיה קטיגור אבל אם כל עצמו הנה זה בא לבטל הקטיגור שרי ולזה הקריב אהרן עגל לכפר על מעשה העגל. ועוד אפשר במ"ש פ"ק דקדושין דף ה' דפריך על מ"ש מקיש הויה ליציאה מה יציאה בשטר אף הויה בשטר ונקיש נמי הויה ליציאה מה הויה בכסף אף יציאה בכסף אמר אביי יאמרו כסף מכניס כסף מוציא סניגור יעשה קטיגור א"ה שטר נמי יאמרו שטר מוציא שטר מכניס קטיגור יעשה סניגור מילי דהאי שטרא לחוד ומילי דהאי שטרא לחוד ה"נ האי כספא לחוד והא כספא לחוד טיבעא מיהא חד הוא. והשתא מתרצתא חקירתנו בין ע"פ דברי הרב גור אריה בין ע"פ הש"ס דקידושין הנזכר דכפי תירוץ הרב גור אריה ניחא דהכא הת"ת בלשון בא לכפר עון לה"ר עצמו וכשהוא לכפר העון עצמו לא אתמר אין קטיגור נעשה סניגור. ועוד מן הדא דאתמר בש"ס גבי שטר דמילי דהאי שטרא לחוד ומילי דהאי שטרא לחוד ובזה אין קנ"ס. וה"נ מילי דלה"ר אמרים המאורים ומילי דאורית' אמרות טהורות דברי אלהים חיים וכו' ה"נ לא אתמר אין קנ"ס.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON